

Мақтаарал ауданы әкімінің аппараты, аудан әкімдігіне бағынысты дербес бөлімдерінде және кенттер мен ауылдық округтер әкімі аппараттарында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жұмыстарын жүргізу нәтижелері бойынша талдамалық АНЫҚТАМА

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің 2026 жылғы 14 наурыздағы №07-3-4/943-И және Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Түркістан облысы бойынша департаментінің 2026 жылғы 26 наурыздағы №06-39-06/816 хаттарына, сондай-ақ «Сыбайлас (ТБН-4)» 2026 жылға арналған жоспарын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарына (бұдан әрі – Жоспар) сәйкес жұмыс жүргізу туралы арнайы хатқа сәйкес, Мақтаарал ауданы әкімінің 2026 жылғы 5 мамырдағы «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы» №17 н/қ өкімі негізінде ағымдағы жылдың 14 мамыры мен 26 маусымы аралығында аудан әкімінің аппаратында, ауданның дербес бөлімдерінде, сондай-ақ кенттер мен ауылдық округтер әкімдері аппараттарында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жұмыстарын жүргізу көзделген.

Жұмысшы топ өкімге сәйкес сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау келесі бағыттар бойынша жүзеге асырылды:

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау аудан әкімі аппаратының, ауданның дербес бөлімдерінің және ауылдық округтер әкімдері аппараттарының нормативтік құқықтық актілеріндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін, сондай-ақ олардың ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау мақсатында жүргізілді.

Ішкі талдау кезеңі: 2025 жыл мен 2026 жылдың 26 маусым аралығын қамтиды.

-Әкімшілік рәсімдер бойынша:

Мақтаарал ауданы әкімдігінің қаулылары мен аудан әкімінің нормативтік құқықтық шешімдері әзірленіп, қолданыстағы заңнама талаптарына сәйкес мемлекеттік тіркеуге жолданған және белгіленген тәртіппен мемлекеттік тіркеуден өткен.

Аудан әкімдігі мен аудан әкімі қабылдаған нормативтік құқықтық актілері тіркеуден бас тарту фактілері және тіркелген нормативтік актілерге қатысты прокуратура, әділет органдары тарапынан наразылықтар берілмеген және күші жойылған актілер болмаған.

Мақтаарал ауданының кенттері мен ауылдық округтері әкімдерінің аппараттарында мемлекеттік қызметтер көрсетіледі. Сонымен қатар, мемлекеттік көрсетілетін қызметтер тізіліміне енгізілмеген әкімшілік рәсімдер де қолданыстағы заңнамаға сәйкес жүзеге асырылады.

1) Азаматтар тұрғын үйлерінің жер учаскелерін мамандардың қайта өлшеп сызған сызбасына сәйкес жеке меншік құқығымен қайта бекітіп беру үшін кенттер мен ауылдық округтер әкімдеріне жүгінеді. Аталған әкімшілік рәсім ешқандай нормативтік құқықтық актімен регламенттелмейді және ауыл тұрғындарының басым бөлігі өз өтініштерін әкімшілік ғимаратқа келу арқылы жауапты мамандармен тікелей қарым-қатынас жасай отыра береді. Бұл рәсім сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін туындатуы мүмкін.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша ұсыныстар:

Тұрғын үйлердің жер учаскелерін қайта өлшеп бекітіп беру әкімшілік рәсімін мемлекеттік көрсетілетін қызметтер тізіліміне ендіру және аталған рәсімді толығымен электронды түрде жүргізу туралы ұсынысхат жолдау.

2) Кенттер мен ауылдық округ әкімі аппаратының қызметкерлері кірістер басқармасынан келген хабарламалар мен салық бұйрықтарын жеке салық төлеушілердің мекенжайларына барып, қолма-қол тапсырып, салық түсімдерінің уақытылы түсуін қамтамасыз етуде. Салық төлеушілермен тікелей қатынас құрылған, өз кезегінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудыруы мүмкін.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша ұсыныстар:

Бұл, мәселені шешу үшін салық төлеушілерге хабарламаларды «Қазпошта» АҚ арқылы жолдау мәселесін қарастыру қажет.

Мемлекеттік көрсетілетін қызметтерге жасалған ішкі талдау бойынша:

3) Мақтаарал ауданының кәсіпкерлік және ауылшаруашылық бөлімі тарапынан көрсетілетін мынадай мемлекеттік қызмет түрлері:

– тракторларды және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерді, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиоративтік және жол-құрылыс машиналары мен механизмдерін, сондай-ақ жүріп өту мүмкіндігі жоғары арнайы машиналарды жүргізу құқығына куәліктер беру;

– тракторларды және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерді, монтаждalған арнайы жабдығы бар тіркемелерді қоса алғанда, олардың тіркемелерін, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиорациялық және жол-құрылыс машиналары мен механизмдерін, сондай-ақ өтімділігі жоғары арнайы машиналарды мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу), тіркеу есебінен алу және олар үшін тіркеу құжатын (телнұсқасын) және мемлекеттік нөмірлік белгі беру;

– тракторлардың және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдердің, монтаждalған арнайы жабдығы бар тіркемелерді қоса алғанда, олардың тіркемелерінің, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиоративтік және жол-құрылыс машиналары мен механизмдерінің, жүріп өту мүмкіндігі жоғары арнайы машиналардың кепілін мемлекеттік тіркеу (тіркеуден алу), өзгерістер мен толықтыруларды (оның ішінде, меншік құқығының басқа адамға ауысуы, талап ету құқығын басқаға беру, кейіннен кепілге қайталама

кепілге) салу) тіркеу және тіркелген кепілдің қолданысын тоқтату, сондай-ақ кепілді мемлекеттік тіркеу туралы куәлікті немесе телнұсқаны беру;

– тракторларды және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерді, монтаждalған арнайы жабдығы бар тіркемелерді қоса алғанда, олардың тіркемелерін, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиоративтік және жол-құрылысы машиналары мен механизмдерін, сондай-ақ жүріп өту мүмкіндігі жоғары арнайы машиналарды жыл сайынғы мемлекеттік техникалық байқаудан өткізу сияқты мемлекеттік қызметтер көрсетіледі. Аталған мемлекеттік қызметтер қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерге сәйкес электрондық үкіметтің веб-порталы (www.egov.kz) және қызметті берушінің кеңсесіне тікелей бару арқылы жүзеге асырылады. Алайда, қызметті электрондық түрде алу мүмкіндігі болуына қарамастан қызмет алушылардың басым бөлігі мекеме кеңсесіне тікелей бару арқылы мемлекеттік қызмет алатындығы анықталды. Бұл өз кезегінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің пайда болуына алып келуі мүмкін.

4) Мақтаарал аудандық прокуратурасының ұсыныс хатында бұйрықтың талаптарына сәйкес арнайы құқықтан айыру туралы заңды күшіне енген сот шешімі мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тартуға негіз болатындығына қарамастан бөлім тарапынан бұрын сот шешімімен жүргізуші куәлігінен айырылған азаматтарға тракторшы-машинистердің куәліктерін беру фактілері орын алғандығы көрсетілген. Бұйрықтың 17-тармағында: Көрсетілетін қызметті алушы толық құжаттар топтамасын ұсынған кезде, көрсетілетін қызметті берушінің басшысы құжаттарды қабылдаған күні жауапты орындаушыны айқындайды. Көрсетілетін қызметті берушінің жауапты орындаушысы өтініш қабылданған сәттен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде: 3) Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасы Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің ақпараттық сервисі бойынша оның негізінде көрсетілетін қызметті алушының көлік құралын басқарудың арнайы құқығынан айыру туралы соттың заңды күшіне енген шешімі туралы мәліметтерді тексереді деп көрсетілген. Зерделеу барысында бөлімнің мемлекеттік қызмет көрсетуге жауапты қызметшісіне Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасы Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің ақпараттық сервисіне кіруге және пайдалануға рұқсат алынбағандығы анықталды. Бұл өз кезегінде қызмет алушының көлік құралын басқарудың арнайы құқығынан айыру туралы соттың заңды күшіне енген шешімі туралы мәліметтерді тексеруге кедергісін келтіреді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша ұсыныстар:

Мақтаарал ауданының кәсіпкерлік және ауыл шаруашылық бөлімінің мемлекеттік қызмет көрсетуге жауапты қызметшісіне Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасы Құқықтық статистика және арнайы есепке

алу жөніндегі комитетінің ақпараттық сервисіне кіруге және сервисті пайдалануға рұқсат алу үшін Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің Түркістан облысы бойынша департаментіне арнайы хат жолдау.

«Мақтаарал ауданның мәдениет, тілдерді дамыту, денешынықтыру және спорт бөлімі» мемлекеттік мекемесіне жүргізілген ішкі талдау нәтижесімен келесідей тәуекелдер анықталған:

5) Мақтаарал ауданы мәдениет, тілдерді дамыту, денешынықтыру және спорт бөлімі (бұдан әрі – бөлім) тарапынан спорттық іс-шараларды өткізу барысында немесе спорттық жарысқа баратын кезде спорт бөлімдегі мемлекеттік қызметкердің атынан корпоративтік счет ашылып, сол арқылы іссапар шығындары өтеледі. Бекітілген облыстық жарыстарға спортшыларды апару барысында бөлімнің қызметкері өкіл ретінде барып, спортшыларды іссапар шығындарын көтереді. Осы тұста, іссапарға бөлінген қаражат үшінші тұлғаға қолжетімді болады, осылайша сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жол ашылуы мүмкін және жауапты маманның іссапар шығыны мекеме бюджетіне қосымша шығын болмақ.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша ұсыныстар:

Бөлінген қаражаттың үшінші тұлғаға қолжетімді болуынан туындайтын сыбайлас жемқорлық тәуекелін алдын алу мақсатында іссапар шығындарын шектік соммамен есептеп, тікелей бапкердің шотына аудару жұмыстарын үйлестіру жөнінде құзырлы мекемеге ұсыныс хат жолдау

«Мақтаарал ауданының жер қатынастары бөлімі» мемлекеттік мекемесіне жүргізілген ішкі талдау нәтижесімен келесідей тәуекелдер анықталған:

6) Мақтаарал ауданының жер қатынастары бөлімі тарапынан жер учаскесін сатып алу-сату немесе уақытша (қысқа мерзімді, ұзақ мерзімді) өтеулі (өтеусіз) жер пайдалану шартын жасасу әкімшілік рәсімі жүргізіледі. Аталған әкімшілік рәсімдердің міндеттемелері (*қызмет көрсету мерзімі, тәртібі*) нормативтік құқықтық актілермен реттелмейді және мемлекеттік көрсетілетін қызметтер тізіліміне енгізілген. Сонымен қатар, аталған қызметті алушылар қызметті мемлекеттік мекемеге тікелей бару арқылы алуда. Бұл, өз кезегінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудыруы мүмкін.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша ұсыныстар:

Жер учаскесін сатып алу-сату немесе уақытша (қысқа мерзімді, ұзақ мерзімді) өтеулі (өтеусіз) жер пайдалану шартын жасасу әкімшілік рәсімін уәкілетті орган тарапынан мемлекеттік көрсетілетін қызметтер тізіліміне енгізуге және қызмет көрсету қағидаларын бекіту туралы нормативтік құқықтық актісін қабылдауға тиісті органдарға ұсыныс хат жолдау.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізген:

Атақұлов Нұржан
Жақсылықұлы

Мақтаарал ауданы әкімінің
аппаратының басшысы, жұмыс
тобының төрағасы;

Мусрепов Бауыржан
Абдихадирович

Мақтаарал ауданы әкімінің
аппаратының заң бөлімінің басшысы,
жұмыс тобы төрағасының
орынбасары;

Үмбетәлі Сырым
Бауыржанұлы

Мақтаарал ауданы әкімінің
аппаратының заң бөлімінің бас
маманы – заңгер, жұмыс тобының
хатшысы.

Ердешов Махамбет

Аудандық қоғамдық кеңес төрағасы;
(келісім бойынша)

Онгаров Сейтбек

Аудандық ардагерлер кеңесінің
төрағасы; (келісім бойынша)

Карамурзаев Назарбек
Анарбекович

Мақтаарал ауданының сәулет, қала
құрылысы және құрылыс бөлімінің
жетекші маманы;

Жантурсинов Абай
Ануарович

Мақтаарал ауданының тұрғын үй-
коммуналдық шаруашылық,
жолаушылар көлігі, автомобиль
жолдары және тұрғын үй инспекциясы
бөлімінің бас маманы;

Жунисов Досбол
Кандиллаевич

Мақтаарал ауданының мәдениет,
тілдерді дамыту, дене шынықтыру
және спорт бөлімінің бас маманы;

Жамединов Айнабек
Калдыкараевич

Мақтаарал ауданының жер
қатынастары бөлімінің бас маманы;

Байниязов Жанту
Абдикеримович

Мақтаарал ауданының экономика
және қаржы бөлімінің бюджеттік
мониторинг және коммуналдық
меншік секторының меңгерушісі;

Күнтуған Нұрғиса
Тағабайұлы

Мақтаарал ауданының ішкі саясат
бөлімінің іс қағаздары жөніндегі
инспекторы;

Мырзалиев Жаркынбек
Режепович

Мақтаарал ауданының кәсіпкерлік
және ауыл шаруашылығы бөлімінің
бас маманы;

Нұрғалиев Бекет
Нұрланұлы

Мақтаарал ауданының жұмыспен
қамту және әлеуметтік бағдарламалар
бөлімінің бас маманы;

Нурмашева Фарида
Алыхановна

Мырзакент кенті әкімі аппаратының
бас маман-заңгері;

Адилбеков Исламидин
Уразбаевич

Атакент кенті әкімі аппаратының бас
маман-заңгері;

Кыдыркулов Мейржан
Полатович

Достық ауылдық округі әкімі
аппаратының бас маман-заңгері;

Оралов Данияр
Жаңабайұлы

Ж.Нұрлыбаев ауылдық округі әкімі
аппаратының бас маман-заңгері;

Омаров Кулажан
Ешанкулович

А.Қалыбеков ауылдық округі әкімі
аппаратының бас маман-заңгері;

Сандыбаев Даулет
Айтбаевич

Иіржар ауылдық округі әкімі
аппаратының бас маман-заңгері;

Мавленов Бахытжан
Оралович

Бірлік ауылдық округі әкімі
аппаратының бас маман-заңгері;

Ораз Жандос
Жолбарысұлы

Мақтарал ауылдық округі әкімі
аппаратының бас маман-заңгері;

Жақсылық Қанат
Нұржанұы

Жамбыл ауылдық округі әкімі
аппаратының бас маман-заңгері;

Сулейменов Махмуджон
Рустемович

Еңбекші ауылдық округі әкімі
аппаратының бас маман-заңгері.

Тынышбеков Сундеталы
Жантасұлы

Жаңажол ауылдық округі әкімі
аппаратының бас маман-заңгері;

